

Sprawozdanie

z kontroli przeprowadzonej, na podstawie art. 34a) w związku z art. 5c pkt 3, art. 33 ust.3 pkt 1-2 i ust. 4-6 ustawy z dnia 07.09.1991 r. o systemie oświaty, w Zespole Szkół Specjalnych nr 105, ul. Bydgoska 4 61-127 Poznań przez Jadwigę Król pracownika Biura Audytu Wewnętrznego i Kontroli Urzędu Miasta Poznania w dniach 13.12.2013 r., 16.12.2013 r., 18.12.2013 r. i 19.12.2013 r.

Kontrola ujęta jest w planie kontroli Biura Audytu Wewnętrznego i Kontroli na 2013 r., zatwierdzonym przez Prezydenta Miasta Poznania. Kontrolę prowadzono w trybie i na zasadach określonych w Zarządzeniu Nr 873/2012/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 21 grudnia 2012 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania kontroli z upoważnienia Prezydenta Miasta Poznania przez Urząd Miasta Poznania.

Przepisy będące odniesieniem dla prowadzonej kontroli:

- ustawa z dnia 27.08.2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 – obecnie Dz.U. z 2013 r., poz. 885), zwana dalej u.f.p.,
- ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm. - obecnie Dz.U. Z 2013 r. poz.330 j.t.), zwana dalej u.o.r.,
- ustawa z dnia 7 września 1994 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 j.t.),
- ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. 2008 Nr 223, poz. 1458), zwana dalej u.p.s.,
- ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 ze zm. - obecnie Dz.U. Z 2013 r. poz.168 j.t.), zwana dalej u.d.f.p,
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2010 r. Nr 128, poz. 861 ze zm. - obecnie Dz.U. Z 2013 r. poz. 289 j.t.),

- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 38 poz. 207 ze zm.),
- rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103),
- uchwała Nr LXXX/1233/V/2010 Rady Miasta Poznania z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie wydzielonego rachunku dochodów jednostek budżetowych Miasta Poznania, prowadzących działalność określoną w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty oraz uchwała nr XXXV/517/VI/2012 Rady Miasta z dnia 10.07.2012 r. zmieniająca ww. uchwałę nr LXXX/1233/2010 r. Rady Miasta.

Cel kontroli.

Celem kontroli jest ocena prowadzonej gospodarki finansowej, rzetelności prowadzonej ewidencji dochodów i wydatków oraz zgodności sporządzanych sprawozdań z ewidencją księgową oraz gospodarowania mieniem.

Zakres kontroli oraz okres objęty kontrolą.

Sprawdzenie ustanowionych wewnętrznych regulacji i ich realizacja w kontrolowanej jednostce w 2012 roku.

Sprawdzenie wykonania planu finansowego na 2012 r. dla wybranych dochodów i wydatków ujętych w §§ klasyfikacji budżetowej.

Kontrolą objęto:

- stosowanie procedur kontroli dochodów i wydatków dokonywanych ze środków publicznych, w tym zgodności z planem finansowym,
- stosowanie zasad wstępnej oceny celowości ponoszonych wydatków,
- prowadzenie ksiąg rachunkowych,
- sporządzanie sprawozdań budżetowych, sprawozdań w zakresie operacji finansowych, sprawozdania finansowego, zgodność danych wykazanych w ww. sprawozdaniach z ewidencją księgową,
- ujmowanie operacji gospodarczych i finansowych w księgach rachunkowych,
- zasady gospodarowania mieniem.

Przeprowadzone kontrole zewnętrzne oraz realizacja wydanych zaleceń pokontrolnych.

W okresie ostatnich trzech lat Biuro Audytu Wewnętrznego i Kontroli Urzędu Miasta nie przeprowadzało w Zespole Szkół Specjalnych nr 105 kontroli.

I. Informacje ogólne o jednostce.

1. Zespół Szkół Specjalnych nr 105 jest jednostką budżetową. Organem prowadzącym jednostkę jest Miasto Poznań. Nadzór pedagogiczny na jednostką sprawuje Wielkopolski Kurator Oświaty. W skład Zespołu wchodzi: Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 105, Gimnazjum Specjalne nr 105, Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy nr 3.

2. Środowisko wewnętrzne.

2.1. Kadra zarządzająca.

2.1.1. Dyrektorem Zespołu Szkół Specjalnych w okresie objętym kontrolą i w czasie przeprowadzania kontroli jest Pani Katarzyna Przybył powołana na to stanowisko przez Prezydenta Miasta Poznania:

- zarządzeniem nr 429/2008/P z dnia 18.07.2008 r. na czas od 01.09.2008 r. do 31.08.2013 r.
- zarządzeniem nr 138/2013/P z dnia 22.02.2013 r. na czas od 01.09.2013 r. do 31.08.2018 r.

Prezydent Miasta Poznania na podstawie art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. nr 142, poz. 1591 ze zm.) udzielił Pani Katarzynie Przybył z dniem 01.09.2012 r. pełnomocnictwa w zakresie szczegółowo określonym w dokumencie o nazwie „Pełnomocnictwo nr 570/2012”.

2.1.2. Wicedyrektorzy.

W Zespole Szkół Specjalnych w okresie objętym kontrolą i w czasie przeprowadzania kontroli jest dwóch Wicedyrektorów:

- Pani L. L. . której funkcja Wicedyrektora została powierzona z dniem 01.09.2007 r. na czas nieokreślony. W aktach osobowych ww. znajduje się zakres obowiązków, kompetencji i odpowiedzialności z dnia 06.09.2007 r.
- Pani S.Sz., której funkcja Wicedyrektora została powierzona z dniem 01.09.2008 r. na czas nieokreślony. W aktach osobowych ww. znajduje się zakres obowiązków, kompetencji i odpowiedzialności z dnia 01.09.2009 r.

2.1.3. Główną księgową w okresie objętym kontrolą i w czasie przeprowadzania kontroli jest Pani G. B. zatrudniona na tym stanowisku od dnia 01.08.2003 r. w wymiarze pełnego etatu.

W aktach osobowych Głównej księgowej znajdują się:

- dokumenty, z których wynika, że spełniała ona wymogi do bycia główną księgową określone w art. 54 ust. 2 ustawy o finansach publicznych,
- zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności podpisany przez Główną księgową i Dyrektora Zespołu z dnia 01.06.2008 r.
- pismo z dnia 15.02.2010 r., z którego wynika, że Dyrektor Zespołu powierzył Głównej księgowej obowiązki i odpowiedzialność określone w art. 54 ust. 1 ustawy o finansach publicznych w zakresie: prowadzenia rachunkowości, wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi, dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych finansowych z planem finansowym, oraz dokonywania wstępnej kontroli kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych.

3. Pozostali pracownicy.

Według stanu na dzień 31.12.2012 r. w Zespole Szkół Specjalnych zatrudnionych było łącznie 91 pracowników (w ramach 94,71 etatu kalkulacyjnego), w tym: 70 nauczycieli (w ramach 77,46 etatu kalkulacyjnego), 3 pracowników administracyjnych (w ramach 2,75 etatów) i 18 pracowników obsługi (w ramach 14,5 etatu).

Przedstawione wyżej zatrudnienie wynika z aneksu nr 7 do arkusza organizacyjnego na rok szkolny 2012/2013 zatwierdzonego przez Wydział Oświaty w dniu 9.11.2012 r. Zestawienie zatrudnienia według stanu na 31.12.2012 r. - **akta kontroli – str. 2.**

Do kontroli wybrano akta osobowe 7 pracowników zatrudnionych na stanowiskach administracyjnych i obsługi (Pani R.S. specjalisty ds. płac, Pani H.F. Kierownika gospodarczego, Pani E.G. specjalisty ds. administracyjnych, Pani J.M. pomocy nauczyciela, Pani D.P. pomocy nauczyciela, Pani W.N. – starszej woźnej, Pani A.L. sprzątaczk).

W aktach osobowych ww. pracowników znajdują się zakresy obowiązków, odpowiedzialności, uprawnień podpisane przez Dyrektora Zespołu Szkół i przez pracowników.

Obowiązki kasjera w Zespole Szkół wykonuje Pani H.F. zatrudniona na stanowisku Kierownika gospodarczego. Powierzenie ww. obowiązków kasjera wynika z zakresu obowiązków, odpowiedzialności i uprawnień z dnia 02.09.2009 r.

W aktach osobowych Kierownika gospodarczego znajduje się oświadczenie o przyjęciu odpowiedzialności materialnej za powierzone pieniądze i inne wartości, podpisana przez ww. Ponadto w aktach osobowych znajduje się informacja z Centralnego Rejestru Karnego o niekaralności.

II. Uregulowania wewnętrzne dotyczące zasad prowadzenia rachunkowości, obowiązujące w Zespole Szkół Specjalnych nr 105 w 2012 r.

1. „Polityka rachunkowości dla jednostki budżetowej” została wprowadzona zarządzeniem nr 5 Dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych nr 105 z dnia 10.01.2011 r. Załącznikami do ww. zarządzenia są między innymi: „Zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych” (zał. nr 1), „Zasady wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego” (zał. nr 2), „Zakładowy Plan Kont” (zał. nr 3), „Wykaz zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na komputerowych nośnikach danych oraz ochrona zbiorów ksiąg rachunkowych” (zał. nr 4), „Opis struktury zbiorów danych Finanse DDJ” (zał. nr 5). Dyrektor Zespołu Szkół zarządzeniem nr 16 z dnia 19.12.2012 r. dokonał aktualizacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, tj. aneksem nr 1 dokonana została zmiana Zakładowego Planu Kont.

Ocena prawidłowości opracowania ww. „Polityki rachunkowości” dokonana została w „Kwestionariuszu przyjętych zasad rachunkowości”. W toku kontroli sprawdzono czy ww. „Zasady polityki prowadzenia rachunkowości”, w tym zakładowy plan kont spełniają wymogi określone w art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. „Kwestionariusz przyjętych zasad rachunkowości”- **akta kontroli - str. 3 - 8.**

2. „Procedury gospodarki kasowej” stanowią załącznik nr 8 do zarządzenia nr 5 Dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych z dnia 10.01.2011 r.
3. „Procedury inwentaryzacyjne ” stanowią załącznik nr 7 do zarządzenia nr 5 Dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych 10.01.2011 r.
4. „Procedury obiegu i kontroli dokumentów” stanowią załącznik nr 6 do zarządzenia nr 5 Dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych z dnia 10.01.2011 r.

Nieprawidłowości:

- „Polityce rachunkowości dla jednostki budżetowej” wprowadzonej zarządzeniem nr 5 Dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych nr 105 z dnia 10.01.2011 r.:
  - nie została podana reguła, według, której jednostka będzie wyznaczała początek okresu amortyzacji środków trwałych oraz nie został ustalony koniec okresu amortyzacji. Stanowi to naruszenie przepisów art. 10 ust. 2 w związku z art. 32 ust 1 ustawy o rachunkowości,
  - nie została podana częstotliwość dokonywania odpisów amortyzacyjnych i umorzeniowych w roku obrotowym. Stanowi to naruszenie przepisów art. 10 ust. 2 w związku z art.
  - nie została określona wersja stosowanego oprogramowania komputerowego. Stanowi to naruszenie przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3, lit c).

Kopia „zarządzenia nr 5 z dnia 10.01.2011 r. w sprawie przyjętych zasad polityki rachunkowości” oraz kopia załącznika nr 2 do ww. zarządzenia „Zasady wyceny aktywów i pasywów oraz ustalenia wyniku finansowego”- **akta kontroli str. 9 – 18.**

- W „Procedurach inwentaryzacyjnych” będących załącznikiem nr 5 do zarządzenia nr 5 Dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych nr 105 z dnia 10.01.2011 r. przywołano przepisy prawa, które w dacie wprowadzenia tych procedur już nie obowiązywały, tj. przywołane przepisy: rozporządzenia Rady Ministrów z 17.01.1997 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (Dz.U. nr 6, poz. 35 z późniejszymi zmianami utraciło moc obowiązującą z dniem 01.01.2001 r. a rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30.01.1999 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz.U. z 1999 r. nr 112, poz. 1317) utraciło moc obowiązującą z dniem 01.01.2011 r. Kopia „Procedur inwentaryzacyjnych – **akta kontroli str. 19 – 27.**
- W „Procedurach obiegu i kontroli dokumentów” w § 10 zapisano, że „Dowody stanowiące podstawę do wypłaty środków finansowych przed ich realizacją podlegają zatwierdzeniu przez głównego księgowego. W przypadku wewnętrznych dowodów księgowych, w szczególności dowodów polecenie księgowania „PK”, zatwierdzenia dokonuje

jednoosobowo główny księgowy. Powyższe narusza przepisy art. 59 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, z którego wynika, że dyspozycja środkami pieniężnymi gminy jest oddzielona od kasowego wykonania. Zatwierdzenie wydatku (dyspozycja środkami pieniężnymi) należy do kierownika jednostki. Kierownik jednostki sektora finansów publicznych może upoważnić inne osoby (oprócz głównego księgowego) spośród pracowników do wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi. Główny księgowy jednostki wykonuje natomiast dyspozycję środków pieniężnych zgodnie z art. 54 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27.08.2009 r. o finansach publicznych. Kopia procedur obiegu i kontroli dokumentów” – **akta kontroli – str. 28 – 42.**

- W „Procedurach gospodarki kasowej” będącej załącznikiem nr 8 do zarządzenia nr 5 Dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych z dnia 10.01.2011 r. przywołano przepisy prawa, które w dacie wprowadzenia tych procedur już nie obowiązywały, tj. rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 14.10.1998 r. w sprawie szczegółowych zasad i wymagań, jakim powinna odpowiadać ochrona wartości pieniężnych przechowywanych i transportowanych przez przedsiębiorców i inne jednostki organizacyjne (Dz.U. nr 129, poz. 858, z 2000 r. nr 17, poz. 221) zostało uchylone z dniem 11.07.2010 r. a rozporządzenie Ministra finansów z dnia 29.06.2006 r. w sprawie gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych oraz trybu postępowania przy przekształcaniu w inną formę organizacyjno – prawną (Dz.U. nr 116, poz. 783, z 2008 r. nr 23, poz. 135 oraz Dz.U. Nr 128, poz. 861 z 5.07.2010 r. straciło moc obowiązującą z dniem 01.01.2011 r. Kopia „Procedur gospodarki kasowej” – **akta kontroli – str. 43 – 48.**

5. Inne unormowania wewnętrzne obowiązujące w jednostce w 2012 r.

W kontrolowanej jednostce w 2012 r. oprócz ww. unormowań wewnętrznych obowiązywały także inne unormowania wydane przez Dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych. Obowiązujące w 2012 r. unormowania wewnętrzne wymienione zostały w sporządzonym przez jednostkę wykazie o nazwie „Wewnątrzszkolne procedury i regulaminy stan z dnia 25 lutego 2013 r.

Ww. „Wewnątrzszkolne procedury i regulaminy” – **akta kontroli str. 49 – 54.**

Wymienione w „Wykazie” unormowania wewnętrzne nie były przedmiotem oceny kontrolera.

III. Cele i zadania jednostki.

Cele i zadania jednostki określone zostały w Statucie. Zgodnie z paragrafem 3 Statutu Zespół Szkół Specjalnych celem Zespołu jest dążenie do wszechstronnego rozwoju ucznia poprzez dostosowanie treści, metod i organizacji pracy do indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości rozwoju danego dziecka oraz przygotowania uczniów do uczestnictwa w życiu rodzinnym i społecznym.

Zespół Szkół realizuje zadania w zakresie nauczania, kształcenia umiejętności i wychowania z uwzględnieniem Szkolnego Zestawu Programów Nauczania, Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania, Szkolnego Programu Wychowawczego i Szkolnego Programu Profilaktyki. Obowiązujący w 2012 r. „Statut” Zespołu Szkół Specjalnych został uchwalony przez Radę Pedagogiczną uchwałą nr I/3/11-12 z dnia 31.08.2011 r.

IV. Mechanizmy kontroli w zakresie gospodarki finansowej.

W kontrolowanej jednostce w zakresie kontroli gospodarki finansowej obowiązują regulacje wewnętrzne wymienione w pkt I „Sprawozdania”. Procedury wewnętrzne, regulaminy, instrukcje oraz inna dokumentacja jest dostępna dla osób, które są zobowiązane do ich przestrzegania. W toku kontroli na wybranej do kontroli próbie dowodów źródłowych kontroler stwierdził, że jednostka stosuje ustalone w uregulowaniach wewnętrznych mechanizmy kontroli w zakresie gospodarki finansowej.

V. Gospodarowanie mieniem jednostki w 2012 r.

Zespół Szkół Specjalnych 105 mieści się w budynku położonym na nieruchomości przy ul. Bydgoskiej 4. Nieruchomość łącznie o powierzchni 4 431 m² zabudowana budynkiem Szkoły wraz z towarzyszącą infrastrukturą została oddana jednostce w trwały zarząd na podstawie decyzji Nr ZG—620/5030/102/97 z dnia 02.10.2003 r. Dyrektora Zarządu Geodezji i Katastru Miejskiego „GEOPOZ”.

1. Ewidencja składników majątku:

- 1.1. „Środki trwałe” o wartości powyżej 3.500,00 zł zgodnie z zasadami określonymi w „Polityce rachunkowości” ewidencjonowane są na koncie 011 – „Środki trwałe” i w ewidencji pomocniczej prowadzonej do konta 011 z podziałem na grupy klasyfikacji

środków trwałych - według wg KŚT oraz w prowadzonej komputerowo ewidencji o nazwie „Stan składników majątku z kartotek: „Środki trwałe”.

Stan środków trwałych na dzień 31.12.2012 r. wykazany na koncie 011 „Środki trwałe” wyniósł łącznie kwotę 1 265 408,06 zł i jest zgodny z stanem wykazany w ww. ewidencji pomocniczej oraz w ewidencji o nazwie „Stan środków majątku z kartotek: - „Środki trwałe”.

Umorzenie (amortyzacja) środków trwałych o wartości powyżej 3.500,00 zł (mimo braku w przepisach wewnętrznych wskazania początku okresu amortyzacji środków trwałych oraz częstotliwości dokonywania odpisów amortyzacyjnych) dokonywana jest metodą liniową, jednorazowo na koniec roku, za okres całego roku obrotowego od miesiąca następującego po miesiącu przyjęcia środka trwałego do używania, według stawek określonych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych. Umorzenie ww. składników majątku ewidencjonowane jest na koncie 071 - „Umorzenie środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych”

Naliczenie umorzenia środków trwałych dokonywane jest w sporządzanej komputerowo „Tabeli amortyzacyjnej - Środki trwałe.

Wartość umorzenia środków trwałych wykazana na koncie 071 – „Umorzenie środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych” narastająco na 31.12.2012 r. wyniosła kwotę 186 642,53 zł, a za 2012 r. kwotę 13 414,07 zł i jest zgodna z wartością umorzenia wykazaną w „Tabeli amortyzacyjnej za 2012 r.”

1.2. „Pozostałe środki trwałe” o wartości od 1 000,00 zł do 3 500,00 zł, zgodnie z przyjętymi zasadami ewidencjonowane są na koncie 013 – „Pozostałe środki trwałe”. Do konta 013 prowadzona jest (komputerowo) ewidencja wartościowo – ilościowa o nazwie „Stan składników majątku z kartotek: Wyposażenie (il-wart).

Stan pozostałych środków trwałych na dzień 31.12.2012 r. według zapisów na koncie 013 wyniósł łącznie kwotę 455 815,77 zł i jest zgodny ze stanem pozostałych środków trwałych wykazany w ww. ewidencji pomocniczej.

Pozostałe środki trwałe umarżane są w 100% w miesiącu przyjęcia ich do używania.

Umorzenie ewidencjonowane jest na koncie 072 – „Umorzenie pozostałych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych”. Stan umorzenia pozostałych środków trwałych wykazany na koncie 072 — „Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych” na dzień 31.12.2012 r. jest zgodny ze stanem pozostałych środków trwałych wykazanych na koncie 013.

1.3. Składniki majątku małowartościowe – wyposażenie.

Środki trwałe niskocenne o charakterze wyposażenia do wartości 1 000,00 zł, zgodnie z przyjętymi w polityce rachunkowości zasadami, zaliczane są do kosztów w momencie ich zakupu. Kontrola ich stanu prowadzona jest w prowadzonej komputerowo ewidencji pozaksięgowej ilościowej. Faktycznie składniki majątku (niskocenne) ujmowane są razem ze składnikami zaliczanymi do pozostałych środków trwałych w ewidencji wartościowo – ilościowa o nazwie „Stan składników majątku z kartotek: Wyposażenie (il-wart). Z tym, że w ewidencji tej, w przypadku składników niskocennych, podana jest tylko ilość składników bez podania ich wartości.

Składniki majątku znajdujące się w Szkole nie są oznakowane numerami inwentarzowymi. W ewidencji wartościowo – ilościowej o nazwie „Stan składników majątku z kartotek: Wyposażenie (il-wart)” składnikom majątku nadany jest numer inwentarzowy. W ewidencji tej brak jest w wielu przykładowych wskazania numeru fabrycznego danego składnika majątku.

Nie oznakowanie składników majątku numerami inwentarzowymi oraz brak wskazania w ewidencji numerów fabrycznych poszczególnych składników majątku może uniemożliwiać ich identyfikację.

1.4. Wartości niematerialne i prawne”, zgodnie z przyjętymi zasadami, ewidencjonowane są na koncie 020 – „Wartości niematerialne i prawne”. Z zapisów na koncie 020 wynika, że na dzień 31.12.2012 r. jednostka posiadała wartości niematerialne i prawne łącznie w kwocie 16 021,57 zł. Stan wartości niematerialnych i prawnych wykazany na koncie 020 zgodny jest ze stanem wykazany w prowadzonej komputerowo ewidencji pomocniczej o nazwie „ Stan środków trwałych wg klasyfikacji budżetowej za 2012 r. z kartotek :WNIp”.

W toku kontroli ustalono, że jednostka nie posiada wartości niematerialnych i prawnych o wartości powyżej 3 500,00 zł.

Umorzenie pozostałych wartości niematerialnych i prawnych dokonywane jest w 100% w miesiącu przyjęcia ich do używania. Umorzenie wartości niematerialnych i prawnych ewidencjonowane jest na koncie 072 – „Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych”.

1.5. „Zbiory biblioteczne” ewidencjonowane są na koncie 014 „Zbiory biblioteczne” i w „Księgach inwentarzowych”. Na dzień 31.12.2012 r. stan zbiorów bibliotecznych wykazany na koncie 014 wyniósł łącznie kwotę 33 531,08 zł i jest zgodny ze stanem wykazany w ręcznie prowadzonych księgach inwentarzowych. Zbiory biblioteczne bez względu na wartość umarzone są w 100% w miesiącu przyjęcia do używania. Umorzenie ewidencjonowane jest na koncie 072 - „Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych”.

Suma umorzenia składników majątku wykazana na koncie 072 na 31.12.2012 r. wynosi łącznie kwotę 505 368,42 zł (umorzenie pozostałych środków trwałych w kwocie 455 815,77 zł, umorzenie wartości niematerialnych i prawnych w kwocie 16 021,57 zł, umorzenie zbiorów bibliotecznych w kwocie 33 531,08 zł).

2. Likwidacja składników majątku.

W 2012 r. była przeprowadzona likwidacja składników majątku zaewidencjonowanych na koncie 013 - „Pozostałe środki trwałe” łącznie na kwotę 23 435,45 zł.

Likwidacji dokonała komisja likwidacyjna powołana przez Dyrektora zarządzeniem nr 17/XI/2011 z dnia 22.11.2011 r. w sprawie powołania Komisji ds. Likwidacji Majątku szkoły. (stała komisja)

Z protokołu likwidacji przedmiotu nietrwałego nr 1/12/12 za okres 01.01.2012 – 31.12.2012 r. „LP” wynika, że zlikwidowane zostały między innymi drukarki, zestaw komputerowy, liczydła, kompakt ALFA – „S” pakiet edukacyjny, „Scena z wyobraźnią - wieloplany przestrzenne, rower/schot, narty/fischer, pompa wirowa do ogrzewania gazowego. Protokół podpisany jest przez członków komisji likwidacyjnej. Ww. protokół był podstawą do wyksięgowania zlikwidowanych składników majątku z ksiąg rachunkowych. Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy zostały przekazane do utylizacji firmie „-----”
§ ----- (akta przekazania odpadu z dnia 1.10.2013 r.)

3. Inwentaryzacja.

Zasady przeprowadzenia inwentaryzacji określone zostały w „Procedurach inwentaryzacyjnych” będących załącznikiem nr 7 do zarządzenia Nr 5 Dyrektora ZSS nr 105 z dnia 10.01.2011 r.

Na dzień 31.12.2012 r. kontrolowana jednostka przeprowadziła:

3.1. Inwentaryzację środków pieniężnych:

- w kasie - drogą spisu z natury. Inwentaryzacja przeprowadzona została w dniu 31.12.2012 r. przez komisję inwentaryzacyjną. Wyniki inwentaryzacji zostały ujęte w „Protokole inwentaryzacji”,
- druków ścisłego zarachowania - drogą spisu z natury. (jednostka posiada czeki gotówkowe). Inwentaryzacja przeprowadzona została w dniu 31.12.2012 r. Wyniki inwentaryzacji zostały ujęte w „Protokole inwentaryzacji druków ścisłego zarachowania”.
- na rachunkach bankowych – drogą potwierdzenia przez bank (ING Bank) sald na rachunkach bankowych (pismo banku z dnia 16.01.2013 r.).

3.2. Inwentaryzację należności i zobowiązań.

Na dzień 31.12.2012 r. w kontrolowanej jednostce została przeprowadzona inwentaryzacja:

3.2.1. należności:

- drogą potwierdzenia sald – zostały zinwentaryzowane należności zaewidencjonowane na koncie 201 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”. Na dzień 31.12.2012 r. jednostka posiadała należności łącznie w kwocie 3 078,00 zł, w tym: od [redacted] kwocie 3 075,00 zł (faktura 2/12/12 z dnia 31.12.2012 r.), od [redacted] z [redacted] znej – w kwocie 3,00 zł (nadpłata za zużycie wody).
- drogą porównania danych zawartych w księgach rachunkowych z dokumentami źródłowymi zostały zinwentaryzowane należności wykazane na:
  - koncie 234 - „Pozostałe rozrachunki z pracownikami” z tytułu pożyczek mieszkaniowych udzielonych pracownikom z ZFŚS łącznie w kwocie 130 195,00 zł,
  - koncie 240 - „Pozostałe rozrachunki” z tytułu pożyczek mieszkaniowych udzielonych z ZFŚS emerytom i zwolnionym w 2012 r. pracowników łącznie na kwotę 30 677,00 zł,

3.2.2. zobowiązania:

- drogą porównania danych zawartych w księgach rachunkowych z dokumentami źródłowymi zostały zinwentaryzowane zobowiązania wykazane na koncie:

➤ 201 - „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” łącznie w kwocie 6 279,04 zł.

Ww. zobowiązania dotyczą:

- ❖ [redacted] na kwotę 1 205,52 zł,
- ❖ F [redacted] łącznie na kwotę 78,86 zł,
- ❖ [redacted] na kwotę 298,40 zł,
- ❖ [redacted] na kwotę 328,32 zł,
- ❖ [redacted] na kwotę 94,50 zł,
- ❖ [redacted] na kwotę 4 273,44 zł,

➤ 225 - „Rozrachunki z budżetami” z tytułu zaliczek na podatek dochodowy od wynagrodzeń w łącznie w kwocie 52 435,00 zł ,

➤ 229 - „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne” łącznie w kwocie 220 038,12 zł z tytułu składek na rzecz ZUS,

➤ 231 - Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń łącznie w kwocie 209 533,40 zł z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego „13- tki za 2012 r. ”,

➤ 240 - „Pozostałe rozrachunki” w kwocie 1 146,21 zł z tytułu potrącenia z listy płac dodatkowe wynagrodzenie roczne zajęcia sadowego.

Wyniki ww. inwentaryzacji przeprowadzonych drogą porównania danych z księgami rachunkowymi zostały ujęte w wykazie zobowiązań na dzień 31.12.2012 r.

Ww. zobowiązania na dzień 31.12.2012 r. nie były zobowiązaniami wymagalnymi.

3.3. Inwentaryzacja środków trwałych, pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

Według stanu na dzień 31.12.2012 r. jednostka kontrolowana przeprowadziła inwentaryzację: środków trwałych oraz pozostałych środków trwałych drogą spisu z natury. Dyrektor Zespołu Szkół Specjalnych zarządzeniem nr 13/X/2012 z dnia 29 października 2012 r. w sprawie inwentaryzacji składników majątku zarządziła przeprowadzenie inwentaryzacji mienia szkoły – środków trwałych, w tym środków dydaktycznych, sprzętu, narzędzi, maszyn, wyposażenia i zbiorów bibliotecznych. Inwentaryzację przeprowadziła powołana przez Dyrektora ww. zarządzeniem komisja inwentaryzacyjna.

Wyniki spisu z natury środków trwałych i pozostałych środków trwałych zostały ujęte na arkuszach spisowych str. 1 (konto 011), str. 1 do 15 (konto 013).

Na arkuszach spisowych dotyczących pozostałych środków trwałych oprócz składników majątku zaliczanych w jednostce do pozostałych środków trwałych

(objętych ewidencją ilościowo – wartościową) zostały spisane także składniki niskocenne objęte ewidencją ilościową.

Inwentaryzacja mienia szkoły została rozliczona. Środki trwałe i pozostałe środki trwałe na arkuszach spisowych zostały wycenione. Natomiast spisane składniki niskocenne zostały uzgodnione ilościowo. Komisja inwentaryzacyjna sporządziła w dniu 09.01.2013 r. „Protokół z rozliczenia inwentaryzacji”, z którego wynika, że komisja inwentaryzacyjna nie stwierdziła nadwyżek i niedoborów.

Wyniki spisu z natury zbiorów bibliotecznych zostały ujęte na arkuszach kontroli oznaczonych nr od 1 do 10 (załączniki do protokołu - skontrum). Z przeprowadzonej inwentaryzacji został sporządzony w dniu 31.12.2012 r. „Protokół kontroli zbiorów bibliotecznych ZSS nr 105 w Poznaniu”, z którego wynika, że nie stwierdzono braków w zbiorach.

Na dzień 31.12.2012 r. została przeprowadzona inwentaryzacja wartości niematerialnych i prawnych drogą porównania zapisów w ewidencji z dokumentami źródłowymi. Wyniki tej inwentaryzacji zostały ujęte na arkuszu inwentaryzacyjnym. Nie stwierdzono różnic inwentaryzacyjnych.

Szczegółowe zestawienie przebiegu inwentaryzacji w 2012 r. składników majątku przedstawiono w „Kwestionariuszu kontroli w zakresie inwentaryzacji – akta kontroli str. 55 -57.

Wnioski.

Kontrolowana jednostka przestrzegała ustalonych przepisami prawa zasad, terminów i częstotliwości przeprowadzania inwentaryzacji aktywów i pasywów.

VI. Sprawdzenie wykonania planu finansowego dla wybranych dochodów i wydatków ujętych w §§ klasyfikacji budżetowej za rok 2012.

Ocena mechanizmów kontroli w stosunku do realizacji planu finansowego, ewidencjonowania operacji gospodarczych i finansowych, sporządzania sprawozdań w zakresie: operacji finansowych, sprawozdań budżetowych, sprawozdania finansowego. Ocena zgodności ww. sprawozdań z ewidencją księgową.

1. Plan dochodów i jego realizacja (budżet).

Kontrolowana jednostka planowała i zrealizowała w 2012 r. dochody sklasyfikowane w rozdz. 80102 „Szkoły podstawowe specjalne”. Kontrolą objęto dochody grudnia 2012 r. Struktura dochodów planowanych i wykonanych w ww. rozdziale przedstawiona została w poniższej tabeli:

Tabela nr 1

Klasyfikacja Budżetowa Rozdział, paragraf.	Plan po zmianach - aktualny na dzień 31.12.2012 r..	Wykonanie				
		Wg sprawozdania na dzień 31.12.2012 r.	Wg ewidencji księgowej			
			Syntetycznej	Analitycznej	Wykonanie od 01-12-2012 do 31-12-2012 r.	Nr konta księgowego
Budżet						
Rozdział 80102						
§ 0690 - wpływy z różnych opłat	400,00	194,00	194,00	194,00	0,00	222
Razem budżet	400,00	194,00	194,00	194,00	0,00	222

Źródło opracowania: plan finansowy aktualny na dzień 31.12.2012 r., księgi rachunkowe, sprawozdania budżetowe Rb- 27S sporządzone za okres od początku roku do 31.12.2012 r.

Z powyższej tabeli wynika, że na dzień 31.12.2012 r. kontrolowana jednostka planowała uzyskać dochody w budżecie łącznie w kwocie 400,00 zł, a uzyskała dochody łącznie w kwocie 194,00 zł. (tj. w kwocie o 206,00 zł mniejszej od kwoty planowanej) z tytułu duplikatów świadectw i legitymacji szkolnych. W grudniu 2012 r. jednostka nie osiągnęła dochodów z ww. tytułu. Zrealizowane w 2012 r. dochody jednostka odprowadziła na rachunek bankowy budżetu Miasta.

Dane wykazane w sprawozdaniu Rb- 27S sporządzonym za okres od początku roku do 31.12.2012 r. zgodne są z danymi wykazanymi w ewidencji księgowej (Analityka kont - konto 130 -10-02 dochody za okres od 01.01.2012 do 31.12.2012 r.) Kopia sprawozdania Rb- 27 S -akta kontroli – str. 58.

2. Plan wydatków i jego realizacja – budżet.

W oparciu o plany finansowe i jego zmiany na dzień 31.12.2012 r., sprawozdania budżetowe Rb-28S sporządzone za okres od początku roku do dnia 31.12.2012 r. dla:

- działu 801 – „Oświata i wychowanie” i rozdziałów: 80102 – „Szkoły podstawowe specjalne”, 80111 – „Gimnazja specjalne”, 80113 – „Dowożenie uczniów do szkoły”, 80134 – „Szkoły zawodowe specjalne”, 80146 – „Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli” i 80195 – „Pozostała działalność”,

➤ działu 854 – „Edukacyjna opieka wychowawcza” i rozdziałów: 85401 – „Świetlice szkolne” i 85415 – „Pomoc materialna dla uczniów”,

oraz księgi rachunkowe ustalono, że kontrolowana jednostka według stanu na 31.12.2012 r.

- planowała wydatki łącznie w kwocie 6.878.243,00 zł,
- wykonała wydatki według ewidencji księgowej łącznie w kwocie 6.862.423,09 zł.

Z powyższego wynika, że jednostka wykonała wydatki w kwocie o 15 819,91 zł mniejszej od kwoty planowanej.

Kontrolą objęto wydatki za grudzień 2012 r. sklasyfikowane w wymienionych w poniższej tabeli paragrafach klasyfikacji budżetowej występujących w grudniu 2012 r. we wszystkich działach i rozdziałach klasyfikacji budżetowej

Tabela nr 2

1	2	3	4	5	6	7	8
	Nazwa paragrafu	Plan roczny aktualny na 31.12..2012 r.	. Wykonanie narastająco do 31.12.2012 r. wg sprawozdań Rb-28S na dzień 31.12.2012 r.	Wykonanie narastająco wg ewidencji księgowej	% wyk. 5:3	Wykonanie od 01.12..2012 r. do 31.12.2012 r.	% wykon. 7:5
3020	Wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń.	17 000,00	16 978,77	16 978,77	99,88	972,41	5,72
3260	Inne formy pomocy dla uczniów	1 049,00	1 48,80	1 048,80	99,98	1 048,80	100,00
4010	Wynagrodzenia osobowe.	3 919 718,00	3 919 590,39	3 919 590,39	100,00	321.801,32	8,21
4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne.	280 671,00	280 668,38	280 668,38	100,00	0,00	0,00
4110	Składki na ubezpieczenie społeczne..	702 170,00	702 67,96	702 67,96	100,00	71.936,47	10,24
4120	Składki na Fundusz Pracy	85 443,00	85 441,75	85 441,75	99,94	7.569,14	8,86
4170	Wynagrodzenia bezosobowe	772,00	765,00	765,00	99,08	390,00	50,98
4210	Zakup materiałów i wyposażenia.	69 950,00	69 947,34	68 947,34	99,85	5 181,62	7,42
4240	Zakup pomocy dydaktycznych i książek.	13 200,00	12 981,05	12 981,05	98,34	2 100,00	16,18
4260	Zakup energii	104 364,00	104 364,00	104 364,00	100,00	11 713,02	11,22
4270	Zakup usług remontowych..	49. 579,00	49 132,28	49 32,28	99,10	11 984,67	24,39
4280	Zakup usług zdrowotnych.	5. 836,00	5 836,00	5 836,00	100,00	0,00	0,00
4300	Zakupy usług pozostałych	1 31 807,00	1 317 224,34	1 317 224,34	98,91	188.518,45	14,31
4350	Zakup usług dostępu do sieci Internetu	772,00	771,32	771,32	99,91	58,47	7,58
4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w ruchomej publicznej sieci telefonicznej	1 700,00	1 546,43	1 546,43	90,97	186,20	12,04
4370	Opłaty z tytułu zakupu usług	4. 999,00	4 998,58	4 998,58	99,99	630,09	12,61

CB

	telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej.						
4410	Podróże służbowe krajowe.	1.317,00	1 165,10	1 165,10	88,47	0,00	0,00
4440	Odpisy na ZFŚS	272 311,00	272 311,00	272 311,00	100,00	0,00	0,00
4700	Szkolenie pracowników	15 585,00	15 584,60	15 584,60	100,00	893,00	5,73
	OGÓLEM budżet	6 878 243,00	6 862 423,09	6 862 423,09	99,77	624 983,66	9,11

Źródło opracowania: plan finansowy aktualny na dzień 31.12.2012 r., księgi rachunkowe, sprawozdania budżetowe Rb- 28S sporządzone za okres od początku roku do 31.12.2012 r.

Z powyższego zestawienia wynika, że w grudniu 2012 r. z budżetu zrealizowane zostały wydatki w kwocie 624 983,66 zł, co stanowi 9,09 % planowanych wydatków i 9,11 % wykonanych wydatków według ewidencji księgowej.

Jednostka w 2012 r. otrzymała z budżetu Miasta na wydatki łącznie kwotę 6.878.243,00 zł, a wykorzystała kwotę 6.862.423,09 zł. Niewykorzystana kwota, tj. kwota 15 819,91 zł została zwrócona na rachunek budżetu Miasta w dniu 28.12.2012 r. (wb nr 224).

Dane wykazane w sprawozdaniach Rb- 28 S sporządzonych za okres od początku roku do 31.12.2012 r. zgodne są z danymi wykazanymi w ewidencji księgowej (Zestawienie paragrafów za miesiąc 12/2012.). Kopie sprawozdań Rb- 28 S - **akt kontroli str. 59 – 71.**

3. Plan dochodów Wydzielonego Rachunku Dochodów i jego realizacja.

Dyrektor Zespołu Szkół Specjalnych nr 105 na podstawie uchwały Rady Miasta Poznania nr LXXX/1233/V/2010 z dnia 9 listopada 2010 r. – utworzył „Wydzielony Rachunek Dochodów” dla rozdziału 80102 – „Szkoły podstawowe specjalne”.

3.1. W oparciu o plan finansowy aktualny na 31.12.2012 r. dla ww. rozdziału, sprawozdanie Rb-34S z wykonania dochodów i wydatków na rachunku, o którym mowa w art. 223 ust. 1 ustawy o finansach publicznych za okres od początku roku 2012 do dnia 31.12.2012 r. oraz ewidencję księgową sporządzone zostało zestawienie dochodów osiągniętych przez ZSS w 2012 r. i w grudniu 2012 r.

Tabela nr 3

Klasyfikacja Budżetowa Rozdział, paragraf – WRD	Plan po zmianach - aktualny na dzień 31.12.2012 r..	Wykonanie				
		Wg sprawozdania Rb – 34 na dzień 31.12.2012 r.	Wg ewidencji księgowej			Nr konta księgowego
			Syntetycznej	Analitycznej	Wykonanie od 01-12-2012 do 31-12-2012 r.	
Rozdział 801						
§ 0750 – „Dochody z najmu i dzierżawy”	79.100,00	73.578,32	73.578,32	73.578,32	8 817,24	700
§ 0830—Wpływy z usług	76.000,00	72.314,97	72.314,97	72.314,97	6 063,78	700
§ 0960 – Otrzymane spadki, zapisy i darowizny w formie pieniężnej	21.000,00	14.514,83	14.514,83	14.514,83	865,00	760
Razem WRD	176.100,00	160.408,12	160.408,12	160.408,12	15 746,02	

Źródło opracowania: plan finansowy aktualny na dzień 31.12.2012 r., księgi rachunkowe, sprawozdania budżetowe Rb-34S sporządzone za okres od początku roku do 31.12.2012 r.

W ramach WRD, jak wynika z ewidencji księgowej jednostka kontrolowana uzyskała dochody sklasyfikowane:

- w §075 – „Dochody z najmu i dzierżawy składników majątku” łącznie w kwocie 73 578,32 zł, a tym z tytułu najmu pomieszczeń szkolnych i powierzchni dachu w kwocie 68 967,64 zł i z tytułu najmu mieszkania łącznie w kwocie 4 610,68 zł,
- § 0830 – „Wpływy z usług” łącznie w kwocie 72 314,97 zł, w tym: z tytułu wpływów za żywienie łącznie w kwocie 13 720,50 zł i z tytułu rozliczenia wydatków za media dokonywane między placówkami w ramach jednego budynku łącznie w kwocie 58 594,47 zł,
- § 0960 – „Otrzymane spadki, zapisy i darowizny” łącznie w kwocie 14 514,83 zł z przeznaczeniem na zajęcia - dogoterapię.

Dane dotyczące planu i zrealizowanych dochodów wykazane s sprawozdaniu Rb- 34S zgodne są z danymi wykazanymi w ewidencji księgowej.

Kopia sprawozdania Rb- 34S - z wykonania dochodów i wydatków na rachunku, o którym w art. 223 ust. 1 ustawy o finansach publicznych za okres od początku roku 2012 do dnia 31.12.2012 r. **akta kontroli str. 72 – 76.**

3.2. Kontrola dochodów z najmu składników majątku – „Wydzielony Rachunek Dochodów”.

W 2012 r. jednostka, jak wynika z ewidencji księgowej uzyskała dochody z tytułu najmu składników majątku łącznie w kwocie 73.578,32 zł, w tym w grudniu 2012 r. w kwocie 8 817,24 zł .

Badaniem objęto dochody grudnia w kwocie 6 988,00 zł (brutto).

Podstawą do uzyskania ww. kwoty dochodów z tytułu najmu i dzierżawy pomieszczeń szkolnych były 3 wymienione niżej umowy najmu

- umowa zawarta w dniu 03.09.2012 r. z Panem P.T. na najem sali gimnastycznej,
- umowa (6097) zawarta w dniu 31.10.2012 r. z [redacted] s.p. z o.o. na wynajem części budynku położonego w Poznaniu, tj. miejsce na dachu budynku przeznaczone pod konstrukcje wsporcze anten telefonii komórkowej, miejsce przeznaczone pod drogi kablowe, miejsce wewnątrz budynku położone na strychu o przeznaczone pod urządzenie typu indoor.
- umowa BST nr 40134 zawarta w dniu 09.11.1999 r. z [redacted] s.p. z o.o. oraz aneks nr 8 do ww. umowy z dnia 15.09.2010 r. na wynajem części powierzchni dachu pod instalację anten oraz powierzchni strychu w budynku szkoły.

Prawidłowość zawartych umów najmu i dzierżawy przedstawiona została w: „Kwestionariuszu kontroli dotyczących umów najmu” oraz kopie skontrolowanych umów – **akta kontroli str. 77 - 101.**

Z ustaleń zawartych w kwestionariuszu wynika między innymi, że:

- w dwóch (spośród trzech skontrolowanych) umowach najmu i dzierżawy ([redacted]), jako wynajmującego, wydzierżawiającego wskazany został Zespół Szkół Specjalnych zamiast Miasto Poznań reprezentowane przez Dyrektora jednostki w ramach pełnomocnictwa udzielonego przez Prezydenta Miasta Poznania, zgodnie z art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 08.03.1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. nr 142, poz. 1591 j.t). W umowie zawartej z [redacted] s.p. z o.o., jako stroną wskazano Miasto Poznań. W 2013 r. w umowach wskazywane jest Miasto Poznań,
- umowy najmu z Panem [redacted] s.p. z o.o. i [redacted] s.p. z o.o. zawarte zostały na okres nie przekraczający trzech lat,
- umowa najmu z [redacted] s.p. z o.o. (najem powierzchni dachu pod instalację antenową oraz 8 m² powierzchni strychu w budynku szkoły), została zawarta w dniu 9.11.1998 r. Umowa ta została zawarta na okres 10 lat po uprzednim uzyskaniu zgody Dyrektora Wydziału Oświaty. Ww. umowa aneksem zawartym w 2008 r. została przedłużona na okres do 2011 r. O fakcie tym zawiadomiony został Wydział Oświaty. W dniu 15.09.2010 r. ww. umowa aneksem nr 8 została przedłużona na czas określony

konto 245/30 i dnia 22 stycznia 2013 roku w/w kwota została zwrócona na moje osobiste konto." Wyjaśnienie głównej księgowej – akta kontroli - str. 104-108.

Według zapisów na indywidualnych kontach ww. kontrahentów wynika, że na dzień 31.12.2012 r. kontrahenci nie zalegali z zapłatą czynszu za 2012 r.

Nieprawidłowości. .

1. W dwóch umowach najmu składników majątku, jako wynajmujący wskazany zostało Zespół Szkół Specjalnych zamiast Miasto Poznań reprezentowane przez Dyrektora jednostki w ramach pełnomocnictwa udzielonego przez Prezydenta Miasta Poznania, zgodnie z art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 08.03.1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 201 r. nr 142, poz. 1591 j.t). W umowach najmu zawieranych w 2013 r. jako strona wskazywane jest Miasto Poznań.
2. Jednostka kontrolowana nie zawiadomiła Wydziału Oświaty Urzędu Miasta o zawarciu z [redacted] kolejnego aneksu do umowy z dnia 9.09.1998 r. na wynajem powierzchni dachu i części strychu. Łącznie z aneksami ww. umowa została zawarta na okres 15 lat. W dniu 15.09.2010 r. aneksem nr 8 do ww. umowy została przedłużona na czas określony od 01.01.2011 r. do 31.12.2013 r. O zawarciu ww. aneksu jednostka nie zawiadomiła Wydziału Oświaty.

4. Plan wydatków „Wydzielonego Rachunku Dochodów” jego realizacja.

Kontrolą objęto wydatki za grudzień 2012 r. sklasyfikowane w wymienionych w poniższej tabeli paragrafach klasyfikacji budżetowej występujących w grudniu 2012 r. na WRD we wszystkich działach i rozdziałach klasyfikacji budżetowej.

Tabela 4

1	2	3	4	5	6	7	8
	Nazwa paragrafu - WRD	Plan roczny aktualny na 31.12.2012. r.	Wykonanie narastająco do 31.12.2012 r. wg sprawozdań Rb-34S	Wykonanie narastająco wg ewidencji księgowej na dzień 31.12.2012 r.	% wyk. 5:3	Wykonanie od 01.12.2012 r. do 31.12.2012 r.	% wykon. 7:5
3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	2 429,00	2 428,70	2 428,70	99,99	0,00	0,00
4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	348,00	260,70	260,70	74,91	86,90	33,33
4120	Składki na Fundusz Pracy	49,00	36,75	36,75	75,00	12,25	33,33

4170	Wynagrodzenia bezosobowe	8 000,00	6 504,00	6 504,00	81,30	618,91	9,52
4210	Zakup materiałów i wyposażenia.	28 456,00	24 771,98	24 771,98	87,05	342,59	1,38
4220	Zakup środków żywności	16 000,00	13 900,42	13 900,42	86,88	518,38	3,73
4240	Zakup pomocy dydaktycznych	1 452,00	1 354,07	1 354,07	93,26	435,60	32,17
4260	Zakup energii	60 000,00	57 738,80	57 738,80	96,23	19 504,07	33,78
4270	Zakup usług remontowych	7 000,00	3 567,00	3 567,00	50,96	123,00	3,45
4280	Zakup usług zdrowotnych	238,00	238,00	238,00	100,00	80,00	33,61
4300	Zakupy usług pozostałych	45 357,00	43 871,00	43 871,00	96,72	8 764,07	19,98
4350	Oplaty z tytułu dostępu do sieci internet	120,00	58,47	58,47	48,73	0,00	
4370	Oplaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej.	651,00	650,17	650,17	99,87	0,00	
4410	Podróże służbowe krajowe	1 000,00	365,06	365,06	36,51	101,20	27,00
4430	Różne opłaty i składki.	2 500,00	2 479,00	2 479,00	99,16	0,00	
4480	Podatek od nieruchomości	2 500,00	2 184,00	2 184,00	87,36	0,00	
	Ogółem WRD	176 100,00	160 408,12	160 408,12	93,18	30 586,97	19,07

Zródło: Opracowano na podstawie planu finansowego, sprawozdania RB-34 S i ewidencji księgowej.

Z powyższej tabeli wynika, że w 2012 r. jednostka planowała wydatki WRD łącznie w kwocie 176 100,00 zł a zrealizowała łącznie w kwocie 160 408,12 zł. Kontrolą objęto wydatki WRD grudnia 2012 r. w kwocie 30 586,97 zł, co stanowi 19,07 % planowanych wydatków i 17,37 % wykonanych wydatków.

Dane liczbowe dotyczące wykonanych wydatków wykazane w sprawozdaniach Rb- 34 S zgodne są z danymi wykazanymi w ewidencji księgowej (Zestawieni obrotów i sald WRD za okres od 01.12.2012 do 31.12.2012 r.). Kopia sprawozdania Rb- 34S akta kontroli str. 72-76.

Ogólna kwota skontrolowanych wydatków dla budżetu i WRD wynosi kwotę 655 570,63 zł, (co stanowi 9,3 % planowanych wydatków i 9,34 wykonanych wydatków), w tym wydatki z budżetu w kwocie 624 983,66 zł, (co stanowi 9,3 % planowanych wydatków i 9.11 % wykonanych wydatków), wydatki WRD w kwocie 30 586,97 zł, (co stanowi 19,07% planowanych wydatków i 17,37 % wykonanych wydatków).

6. Stan należności i zobowiązań.

6.1. Należności.

Ze sprawozdania „Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych” sporządzonego na koniec IV kwartału 2012 r. (z pozycji N5 pozostałe należności i N5.1

tytułu dostaw i usług) wynika, że na dzień 31.12.2012 r. jednostka posiadała należności łącznie w kwocie 3 078,00 zł, w tym: należność 3,00 zł to nadpłata dokonana z budżetu Zespołu Szkół Specjalnych nr 105 ; [redacted] j za zużytą wodę, należność 3 075,00 zł to kwota niezapłaconej przez [redacted] ą faktury za udostępnienie dachu szkoły za urządzenia w m/cu XII.2012 (faktura z dnia 01.12.2012 r. nr 4/11/2012).

Na dzień 31.12.2012 r. jednostka nie posiadała wymagalnych należności z tytułu dostaw i usług. Kopia sprawozdania Rb-N – **akta kontroli str. 109 – 110.**

6.2. Zobowiązania.

Ze sprawozdania „Rb-Z o stanie zobowiązań wg. tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji” sporządzonego na koniec IV kwartału 2012 r. wynika, że jednostka nie posiadała wymagalnych zobowiązań, w tym zobowiązań z tytułu dostaw i usług. Kopia sprawozdania Rb-Z - **akta kontroli str. 111 – 112.**

VII. Kontrola prawidłowości sporządzania sprawozdań budżetowych, sprawozdań w zakresie operacji finansowych i sprawozdania finansowego.

Oceny prawidłowości sporządzania sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań z operacji finansowych dokonano w „Kwestionariuszu kontroli sprawozdań”. Ww. „Kwestionariusz” - **akt kontroli, str. 113 – 115**

Z ww. „Kwestionariusza” wynika, że:

1. Sporządzone zostały wszystkie wymagane przepisami prawa sprawozdania budżetowe i zostały przekazane do Wydziału Oświaty Urzędu Miasta w wyznaczonym terminie.
2. Dane wykazane w sprawozdaniach budżetowych Rb-28S i Rb-27S, Rb- 34 S sporządzonych za okres od początku roku do dnia 31.12.2012 r. zgodne są z danymi wykazanymi w ewidencji księgowej.
3. Dane wykazane w sprawozdaniach Rb-N i Rb-Z sporządzonych według stanu na koniec IV kwartału 2012 r. zgodne są z ewidencją księgową.
4. Sprawozdanie finansowe (bilans, rachunek zysków i strat oraz zestawienie zmian funduszu) według stanu na 31.12.2012 r. zostało sporządzone w wyznaczonym terminie i przekazane do Wydziału Oświaty Urzędu Miasta. (20.02.2013 r.)
5. Dane wykazane w „Bilansie” i „Zestawienie zmian funduszu jednostki sporządzonym według stanu na 31.12.2012 r., zgodne są z danymi wykazanymi w ewidencji księgowej (zestawienie obrotów i sald za miesiąc 12/2012).

6. W sprawozdaniu „Rachunek zysków i strat jednostki” sporządzonym na dzień 31.12.2012 r. (przekazanym do WO 20.01.2013 r.):

6.1. w pozycji B „Koszty działalności operacyjnej” zostały wykazane niezgodnie z danymi wykazanymi w „Zestawieniu obrotów i sald za miesiąc 12/2012” z dnia 16.02.2013 r. (załącznik do bilansu). Wyniki porównania danych wynikających z ww. „Zestawienia obrotów i sald” z danymi wykazanymi w „Rachunku zysków i strat” przedstawione zostały w poniższej tabeli.

Tabela 5

L p.	Pozycja w „Rachunku zysków i strat”	wielkość kosztów wykazana w Rachunku strat i zysków” - stan na koniec roku bieżącego	Zestawienie obrotów i sald za miesiąc 12/2012 z dnia 16.02.2013 r. - nr konta i nazwa konta	wielkość kosztów wykazana w Zestawieniu obrotów i sald	Różnica kol. 3 - 4
1	2	3	4	5	6
1.	B. Koszty działalności operacyjnej	7 072 472,67		7 150 449,55	77 976,88
2	I. Amortyzacja	13 414,07	konto 400 – „Amortyzacja”	13 414,07	0,00
3	II. Zużycie materiałów i energii	288 767,37	konto 401 – „Zużycie materiałów i energii”	345 375,85	56 608,48
4	III. Usługi obce	1 420 201,42	konto 402 - „Usługi obce”	1 420 816,42	615,00
5	IV. Podatki i opłaty	2 184,00	konto 403 – „Podatki i opłaty”	21 888,60	19 704,60
6	V. Wynagrodzenia	4 239 150,47	konto 404 – „Wynagrodzenia”	4 239 150,47	0,00
7	VI. Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia dla pracowników.	1 103 697,38	konto – 405 - „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia”	1 104 746,18	1 048,80
8	VII. Pozostałe koszty rodzajowe	4 009,16	konto 409 – „Pozostałe koszty rodzajowe”	4 009,16	0,00
9	IX. Inne świadczenia finansowane z budżetu	1 048,80	konto 410 – brak nazwy konta	1 048,80	0,00

Źródło: Opracowano na podstawie danych zawartych w „Rachunku zysków i strat” oraz danych zawartych w „Zestawieniu obrotów i sald za miesiąc 12/2012 z dnia 16.02.2013 r”. załączonym do złożonego w dniu 20.02. w WO sprawozdania finansowego.

Z powyższej tabeli wynika, że w „Zestawienie zysków i strat” sporządzonym na dzień 31.12.2012 r.

➤ zaniżono w porównaniu z ewidencją księgową (Zestawienie obrotów i sald) w pozycji B. „Koszty działalności operacyjnej łącznie o kwotę 77 976,88 zł, w tym:

- w pozycji B.II. „Zużycie materiałów i energii” w kolumnie „Stan na koniec roku bieżącego” wykazano kwotę 288 767,37 zł, tj. o 56 608,48 zł mniej niż w „Zestawieniu obrotów i sald. Z ww. zestawienia obrotów i sald z pozycji „L.p 24 konto 401 – „Zużycie materiałów i energii” wynika kwota 345 375,85 zł.
- w pozycji B.III. „Usługi obce” w kolumnie „Stan na koniec roku bieżącego” wykazano kwotę 1 420 201,42 zł, tj. o 615,00 zł mniej niż w „Zestawieniu obrotów i sald”. Z ww. zestawienia obrotów i sald” z pozycji „L.p. 25 konto 402 – „Usługi obce” wynika kwota 1 420 816,42 zł,

- w pozycji B.IV.- „Podatki i opłaty” w kolumnie „Stan na koniec roku bieżącego” wykazano kwotę 2 184,00 zł, tj. o 19 702,60 zł mniej niż w „Zestawieniu obrotów i sald”. Z ww. zestawienia z pozycji „L.p. 26 konto 403 – „Podatki i opłaty” wynika kwota 21 886,60 zł.
  - w pozycji B.VI „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia dla pracowników” w kolumnie „Stan na koniec roku bieżącego” wykazano kwotę 1 103 697,38 zł, tj o 1 048,80 zł mniej niż w „Zestawieniu obrotów i sald”. Z ww. zestawienia z pozycji „L.p. 228 konto 405 – „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia” wynika kwota 1 104 746,18 zł
- zawyżono w porównaniu z ewidencją księgową (Zestawieniem obrotów i sald) w pozycji D. „Pozostałe przychody operacyjne” i DIII „Inne przychody operacyjne” w kolumnie „Stan na koniec roku bieżącego” o kwotę 19 706,49 zł, tj. w Rachunku zysków i strat wykazano kwotę 163 483,12 zł. Z ww. zestawienia obrotów i sald z pozycji „L.p. 34 konto 760 – „Pozostałe przychody operacyjne” wynika kwota 143 776,63 zł.

Główna księgową w sprawie wykazania w „Rachunku zysków i strat” danych niezgodnych z ewidencją księgową złożyła wyjaśnienie następującej treści *„ W związku z zauważonymi nieścisłościami podczas kontroli w naszej jednostce składam następujące wyjaśnienie:*

1. na Rachunku zysków i strat jednostki w pozycjach B.II.B.III.B.IV, B.VI różnice w stosunku do „Zestawienia obrotów i sald na dzień 31.12.2012 r. powstały dzięki moim przeksięgowaniom jakie przeprowadziłam na koniec 2012 r. Zamiast wyksięgować 4... i zaksięgować je prawidłowo ja jednym dekretem dla każdej grupy(402/401, 405/401,405/403) przeksięgowałam, dzięki czemu prawidłowo przypisałam paragrafy do kont 4..., ale również zanieczyściłam obraz 4... na koniec 2012 r. W załączeniu: wydruk „Zestawienia obrotów i sald dla kont 4 z dopisanymi wyjaśnieniami do każdej pozycji Rachunku zysków i strat.

W pozycji Di BIII. Wyjaśniam, że w 2012 roku nieprawidłowo księgowałam przychody na WRD – tylko na koncie 760. I tutaj podobnie jak z kontami 4... zamiast wyksięgować i zaksięgować prawidłowo ja dokonałam przeksięgowań dekretemi 760/700 przez co zanieczyściłam obraz przychodów na Rachunku zysków i strat. W załączeniu: wydruk zestawienia obrotów i sald na kontach 7 z moimi wyjaśnieniami. Wyjaśnienie Głównej księgowej – akta kontroli – str. 104 -108.

Główna księgową w dniu 20.12.2014 r. do pisma z dnia 14.01.2014 r. złożyła dodatkowe wyjaśnienie następującej treści: „Wyjaśniam, że dokument Rachunku Zysków i strat za 2012 rok sporządziłam ręcznie na podstawie rzeczywistych przychodów i kosztów. Powodem było nieprawidłowe użycie kont podczas księgowania (2 – stronnie 4 w kosztach, czy 7 po przychodach), przez co podwoiłam część przychodów i kosztów naszej jednostki”

✓ Dodatkowe wyjaśnienie Głównej księgowej – **akta kontroli – str. 126 – 129.**

✓ Kopia sprawozdania finansowego (Bilansu, Rachunku zysków i strat, Zestawienia zmian w funduszu jednostki) wraz z załącznikami – **akta kontroli – str. 116 – 125.**

Nieprawidłowości:

W „Zestawienie zysków i strat” sporządzonym na dzień 31.12.2012 r.

➤ zaniżono w porównaniu z ewidencją księgową (Zestawieniem obrotów i sald) w pozycji B. „Koszty działalności operacyjnej” łącznie o kwotę 77 976,88 zł, w tym:

- w pozycji B.II. „Zużycie materiałów i energii” w kolumnie „Stan na koniec roku bieżącego” wykazano kwotę 288 767,37 zł, tj. o 56 608,48 zł mniej niż w „Zestawieniu obrotów i sald. Z ww. zestawienia obrotów i sald z pozycji „L.p. 24 konto 401 – „Zużycie materiałów i energii” wynika kwota 345 375,85 zł.
- w pozycji B.III. „Usługi obce” w kolumnie „Stan na koniec roku bieżącego” wykazano kwotę 1 420 201,42 zł, tj. o 615,00 zł mniej niż w „Zestawieniu obrotów i sald”. Z ww. zestawienia obrotów i sald” z pozycji „L.p. 25 konto 402 – „Usługi obce” wynika kwota 1 420 816,42 zł,
- w pozycji B.IV.- „Podatki i opłaty” w kolumnie „Stan na koniec roku bieżącego” wykazano kwotę 2 184,00 zł, tj. o 19 702,60 zł mniej niż w „Zestawieniu obrotów i sald”. Z ww. zestawienia z pozycji „L.p. 26 konto 403 – „Podatki i opłaty” wynika kwota 21 886,60 zł.
- w pozycji B.VI „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia dla pracowników” w kolumnie „Stan na koniec roku bieżącego” wykazano kwotę 1 103 697,38 zł, tj. o 1 048,80 zł mniej niż w „Zestawieniu obrotów i sald”. Z ww. zestawienia z pozycji „L.p. 228 konto 405 – „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia” wynika kwota 1 104 746,18 zł.

➤ zawyżono w porównaniu z ewidencją księgową (Zestawieniem obrotów i sald) w pozycji D. „Pozostałe przychody operacyjne” i D.III „Inne przychody operacyjne” w kolumnie „Stan na koniec roku bieżącego” o kwotę 19 706,49 zł, tj. w Rachunku

zysków i strat wykazano kwotę 163 483,12 zł. Z ww. zestawienia obrotów i sald z pozycji „L.p 34 konto 760 – „Pozostałe przychody operacyjne” wynika kwota 143 776,63 zł.

Powyższe wskazuje, że sprawozdanie finansowe w części dotyczącej „Rachunku zysków i strat” zostało sporządzone z naruszenie przepisów art. 4 ust. 1 w związku z art. 24 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

VIII. Kontrola gospodarki pieniężnej.

1. Kontrola operacji gospodarczych związanych z wydatkami występującymi w okresie od 01.12.2012 r. do 31.012.2012 r. na rachunku podstawowym, na Wydzielonym Rachunku Dochodów i rachunku ZFŚS.

Tabela nr 6

Miesiąc	Numery wyciągów bankowych	Numery Raportów kasowych	Numery księgowo sprawdzonych dowodów księgowych	Numery list płac	Potwierdzenie na dowodach procedur kontroli		Rodzaje sprawdzonych dowodów księgowych
					Tak	Nie	
Grudzień 2012 r. Budżet	Od nr 207 z dnia 03.12.2012 r. do nr 228 z dnia 28.12.2012 r.	Raport kasowy nr 22/B//2012 za okres 12.12.2012 r. do 12.12.2012 r. I nr 34/B/2012 za okres od 14 do 19.12.2012 r.	od nr 207/12/12 do nr 225/12/12	Listy płac od nr 195-198, nr 205 do nr 216 i nr 218 i 219	x		Faktury, rachunki, listy wypłat, „KP” PK, raport kasowy, bankowe dowody wypłaty, wyciągi bankowe, polecenia księgowania,
Grudzień WRD	Od nr 159 z dnia 04.12.2012 r. do nr 175 z dnia 31.12.2012 r.	Raport kasowy nr 30/PB/2012 za okres od 05.12.2012 r. Nr 31/PB/2012 za okres od 13 – 20.12.2012 r.	159/12/12 do nr 175/12/12	Lista płac nr 28, 29 i 30	x		Faktury, rachunki, wyciągi bankowe, raporty kasowe Kw, Kp., rozliczenia zaliczek, Polecenia księgowania,
Grudzień ZFŚS	Od nr 114 z dnia 03.12.2012 r do nr 125 z dnia 21.12.2012 r.	Raport kasowy nr 4/S/2012	Od nr 114 do nr 125	Od nr 119 do nr 204 i nr 217.	x		.Lista wypłat świadczeń, raport kasowy, KP KW, wyciągi bankowe, polecenia księgowania.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentacji badanej jednostki.

W wyniku kontroli dowodów księgowych dotyczących wydatków obejmujących okres od 01.12.2012 r. do 31.12.2012 r. (przedstawionych w powyższej tabeli) stwierdzono, że:

- zapisy w wyciągach bankowych zgodne są z dowodami źródłowymi,
- na dowodach księgowych znajduje się informacja podpisana przez Dyrektora, z której wynika, że dowód księgowy został sprawdzony pod względem merytorycznym i że wydatek został zatwierdzony do wypłaty przez Dyrektora,
- na dowodach księgowych znajduje się informacja podpisana przez Główną księgową, z której wynika, że główna księgowa dokonała sprawdzenia dowodu pod względem formalno - rachunkowym,
- na sprawdzonych dowodach księgowych znajduje się opis dokonany przez kierownika gospodarczego, z którego wynika cel na jaki został poniesiony wydatek.
- w dokumentacji znajdują się wszystkie wyciągi bankowe dokumentujące operacje pieniężne dokonywane za pośrednictwem banku,
- salda początkowe w wyciągach bankowych są zgodne są z saldami końcowymi,
- dane zawarte w wyciągach bankowych zgodne są dowodami źródłowymi potwierdzającymi dokonane operacje (fakturami, rachunkami, listami płac),
- dowody księgowe spełniają wymogi określone w art. 21 i 22 uor.

Wnioski

Na wybranej do kontroli próbie dowodów księgowych nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie operacji pieniężnych prowadzonych za pośrednictwem banku.

2. Zapewnienia bezpieczeństwa transakcji bankowych.

Wyniki kontroli ujęte zostały w kwestionariuszu „Zapewnienia bezpieczeństwa transakcji bankowych” - **akta kontroli - str. 130.**

Z ww. kwestionariusza wynika, że:

- Obsługę rachunków bankowych wykonuje ING – Bank Śląski.
- Do dysponowania saldami rachunków bankowych Zespołu Szkół Specjalnych przy wykonywaniu operacji finansowych za pośrednictwem internetu od czerwca 2013 r. wymagane są podpisy elektroniczne dwóch osób po jednym z grupy A i grupy B (Dyrektor, Wicedyrektor - grupa A - Główna księgowa, specjalista ds. płac - grupa B).

- Do dysponowania saldami rachunków bankowych na podstawie dyspozycji papierowych przy wykonywaniu operacji finansowych wymagane jest złożenie dwóch podpisów po jednym z grupy A i grupy B.
- W celu zapewnienia prawidłowości realizacji przelewów dokonywana jest weryfikacja danych zawartych w tych przelewach.
- Na wybranej próbie stwierdzono, że suma obciążeń zrealizowanych w ramach transakcji polecenia zapłaty wynikających z historii operacji ING utworzonych na podstawie numeru konta pracowników (Dyrektora, Wicedyrektora, Głównej księgowej, Specjalisty ds. płac, Kierownika gospodarczego) jest zgodna z historią operacji utworzonych na podstawie danych adresata.

3. Prowadzenie gospodarki kasowej.

Szczegółowe informacje dotyczące prowadzenia gospodarki kasowej przedstawiono w „Kwestionariuszu kontroli gospodarki kasowej” – **akta kontroli str. 131 - 134.** Z ww. kwestionariusza wynika, że jednostka kontrolowana prowadzi gospodarkę kasową w oparciu o „Procedury gospodarki kasowej”, będącą załącznikiem nr 8 do zarządzenia Dyrektora z dnia 10.01.2011 r.

Kontrolą objęte zostały raporty kasowe:

- (budżetu) nr 33/B/2012 sporządzony za okres od 12.12.2012 r. do 12.12.2012 r. i raport kasowy nr 34/B/2012 sporządzony za okres od 14.12.2012 r. do 19.12.2012 r.
- WRD nr 30/PB/2012 sporządzony za okres od 05.11.2012 r. do 12.12.2012 r. i raport kasowy nr 31/PB2012 sporządzony za okres od 13.12.2012 r.
- ZFŚS nr 4/S/2012 sporządzony za okres od 05.12.2012 r. do 12.12.2012 r.

W toku kontroli gospodarki kasowej na próbie ww. raportów kasowych sprawdzono między innymi czy raporty kasowe sporządzane zostały na bieżąco i w sposób prawidłowy, tj. czy operacje gotówkowe ujmowane są w raportach w dniu ich wystąpienia, czy zapisy w raportach kasowych zgodne są z zapisami w dowodach źródłowych (fakturach, rachunkach), czy dowody kasowe załączone do raportów są prawidłowe i kompletne, czy wypłaty gotówki są udokumentowane dowodami sprawdzonymi pod względem merytorycznym i formalno rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez osoby uprawnione, czy ujęte w raportach sporządzonych w grudniu operacje dotyczyły miesiąca grudnia 2012 r., czy w raportach wskazane są

rodzaje i numery dowodów księgowych, na podstawie, których dokonano zapisów, czy do raportów załączone są wszystkie dowody źródłowe, na podstawie, których dokonano w nich zapisów, a na dowodach tych zamieszczone są numery i pozycje, pod którym zostały ujęte w raporcie, czy operacje wpłaty i wypłaty gotówki są udokumentowane dowodami KP- kasa przyjmie i KW – kasa wypłaci.

Sprawdzone raporty kasowe podpisane są przez osobę sporządzającą i sprawdzone przez Głównego księgowego.

Inwentaryzacja kasy drogą spisu z natury została przeprowadzona w dniu 31.12.2012 r. według stanu na 31.12.2012 r. Wyniki inwentaryzacji zostały ujęte w: „Protokole inwentaryzacji kasy”.

Nieprawidłowości:

1. Przyjęcie w grudniu 2012 r. pobranej gotówki z banku do kasy i wpłacenie gotówki z kasy do banku ujmowane były w raportach kasowych na podstawie bankowych dowodów wpłaty i wypłaty zamiast na podstawie wystawionych przez kasjera dowodów wpłaty – „KP- kasa przyjmie” i dowodów wypłaty „KW- kasa wypłaci”. Stanowi to naruszenie przepisów pkt VI 2 i 3 – „Procedur gospodarki kasowej” będących załącznikiem nr 8 do zarządzenia Dyrektora ZSS nr 105 z dnia 10 stycznia 2011 r.

IX. Prawidłowość prowadzenia ksiąg rachunkowych, ujmowania operacji gospodarczych i finansowych w księgach rachunkowych.

Szczegółowe informacje dotyczące prowadzenia ksiąg rachunkowych, ujmowania operacji gospodarczych i finansowych w księgach rachunkowych (w grudniu 2012 r.) przedstawiono w „Kwestionariuszu kontroli w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych”- **akta kontroli str. 135 – 141.**

W toku kontroli sprawdzono między innymi:

- czy jednostka prowadzi wymagane przepisami ustawy o rachunkowości księgi rachunkowe?,
- czy księgi rachunkowe prowadzone są zgodnie z wymogami określonymi ustawą o rachunkowości?,
- czy zapisy księgowe są kompletne i udokumentowane dowodami źródłowymi?,

- czy dowody księgowe podlegające ujęciu w księgach rachunkowych spełniają wymogi określone przepisami ustawy o rachunkowości?,
- czy dowody księgowe zawierają klasyfikację budżetową wydatków, dekretację kontową wydatków?,
- czy dowody księgowe sprawdzone są pod względem formalnym i rachunkowym, merytorycznym przez upoważnionych osoby?,
- czy operacje finansowe i gospodarcze są zatwierdzone przez Dyrektora lub upoważnionego przez niego pracownika?

Nieprawidłowości

1. Koszty w miesiącu grudniu 2012 r. ewidencjonowane były w księgach rachunkowych - kont zespołu 4 w dacie dokonania wydatku zamiast w dacie wpływu faktury do jednostki. Stanowi to naruszenie przepisów art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz zasad funkcjonowania kont zespołu nr 4 określonych w ww. rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.
2. Faktury z odroczonym terminem zapłaty ujmowane były w grudniu 2012 r. na kontach zespołu 4 łącznie z wyciągiem bankowym z pominięciem kont rozrachunkowych (strona Wn kont zespołu 4 / strona ma konta 130, lub konta 132). Stanowi to naruszenie przepisów art. 4ust. 2 ustawy o rachunkowości.
3. Zapisów na koncie 975 – „Wydatki strukturalne” dokonywano na koniec roku jedną kwotą zamiast ujmować operacje na ww. koncie na bieżąco. Powyższe narusza przepisy art. 24 ust. 3 ustawy o rachunkowości oraz zasady funkcjonowania konta 975 określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5.07.2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2010 r. Nr 128, poz. 861 ze zm. - obecnie Dz.U. z 2013 r. poz. 289 j.t.),

X. Kontrola systemu księgowości komputerowej.

Do kontroli systemu księgowości komputerowej wykorzystano kwestionariusz o nazwie „Kontrola systemu księgowości komputerowej”. – **akta kontroli - str. 142.**

W toku kontroli sprawdzono między innymi:

- czy stosowany system księgowości komputerowej został zatwierdzony przez kierownika jednostki,
- jaka jest nazwa i wersja aktualnie funkcjonującego systemu księgowości,
- czy jednostka posiada aktualną umowę na program księgowy, program obsługi kadr i program obsługi płac,
- ile jest stanowisk komputerowych, na których prowadzone jest równoległe księgowanie.
- czy zapisy księgowe zawierają wszystkie elementy wymagane przepisami ustawy o rachunkowości.

Z ustaleń zawartych w ww. kwestionariuszu wynika, że jednostka prowadzi księgowość komputerową od 2004 r. przy wykorzystaniu systemu Finanse DDJ firmy Progman S.A. Obecnie przy wykorzystaniu wersji 9.6. Księgi rachunkowe przy wykorzystaniu systemu komputerowego prowadzone są przez jednego pracownika – Główną księgową.

Obsługa kadr i obsługa płac odbywa się w systemie komputerowym przy wykorzystaniu programów firmy Progman S.A. Na ww. programy jednostka posiada aktualne licencje.

Wnioski

W badanym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

XI. Zabezpieczenie dostępu do komputerów oraz dostępu do danych.

Do kontroli zabezpieczenia dostępu do komputerów oraz dostępu do danych wykorzystano kwestionariusz kontroli o nazwie „Zabezpieczenie dostępu do komputerów oraz dostępu do danych”- **akta kontroli str. - 143 -144.**

Z ww. kwestionariusza wynika, że zabezpieczenie dostępu do komputerów oraz danych do danych zawartych w komputerach jest prawidłowy.

Pracownicy posiadają indywidualne hasła zmieniane, co dwa miesiące oraz znają obowiązki odnośnie zabezpieczenia i poufności danych. Programy komputerowe zabezpieczone są także hasłem.

Budynek szkoły wyposażony jest w monitoring wewnętrzny i zewnętrzny, system alarmowy podłączony do firmy ochroniarskiej Securiti Sprzęt komputerowy zasilany jest za pośrednictwem urządzeń przeciwprzepięciowych (listwy filtrujące i ups.) Systemy operacyjne zainstalowane w komputerach są legalne.

Wnioski.

Ustalony w Zespole Szkół system zabezpieczeń dostępu do komputerów i danych w nich zawartych zapewnia ochronę sprzętu komputerowego oraz danych w nich zawartych.

XII. Ustalenia końcowe, wnioski.

Wynikiem przeprowadzonej kontroli na wybranej do kontroli próbie dowodów źródłowych miesiąca grudnia 2012 r. są wymienione niżej nieprawidłowości, a mianowicie:

1. W „Polityce rachunkowości dla jednostki budżetowej” wprowadzonej zarządzeniem nr 5 Dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych nr 105 z dnia 10.01.2011 r.:
  - nie została podana reguła, według, której jednostka będzie wyznaczała początek okresu amortyzacji środków trwałych oraz nie został ustalony koniec okresu amortyzacji. Stanowi to naruszenie przepisów art. 10 ust. 2 w związku z art. 32 ust 1 ustawy o rachunkowości,
  - nie została podana częstotliwość dokonywania odpisów amortyzacyjnych i umorzeniowych w roku obrotowym. Stanowi to naruszenie przepisów art. 10 ust. 2 w związku z art.
  - nie została określona wersja stosowanego oprogramowania komputerowego. Stanowi to naruszenie przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3, lit c).
2. W „Procedurach inwentaryzacyjnych” będących załącznikiem nr 5 do zarządzenia nr 5/2011 Dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych nr 105 z dnia 10.01.2011 r. przywołano przepisy prawa, które w dacie wprowadzenia tych procedur już nie obowiązywały, tj. przywołane przepisy: rozporządzenia Rady Ministrów z 17.01.1997 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (Dz.U. nr 6, poz. 35 z późniejszymi zmianami utraciło moc obowiązującą z dniem 01.01.2001 r. a rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30.01.1999 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz.U. z 1999 r. nr 112, poz. 1317) utraciło moc obowiązującą z dniem 01.01.2011 r.
3. W „Procedurach obiegu i kontroli dokumentów” w § 10 zapisano, że „Dowody stanowiące podstawę do wypłaty środków finansowych przed ich realizacją podlegają zatwierdzeniu przez głównego księgowego. W przypadku wewnętrznych dowodów księgowych, w szczególności dowodów polecenie księgowania „PK”, zatwierdzenia dokonuje jednoosobowo główny księgowy. Powyższe narusza przepisy art. 59 ustawy z dnia 8 marca

1990 r. o samorządzie gminnym, z którego wynika, że dyspozycja środkami pieniężnymi gminy jest oddzielona od kasowego wykonania. Zatwierdzenie wydatku (dyspozycja środkami pieniężnymi) nie może być dokonane przez główną księgową, która wykonuje dyspozycję. Kierownik jednostki sektora finansów publicznych może upoważnić inne osoby spośród pracowników do wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi. Wykonywanie dyspozycji zgodnie z art. 54 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27.08.2009 r. o finansach publicznych przypisane jest głównemu księgowemu jednostki finansów publicznych.

4. W „Procedurach gospodarki kasowej” będącej załącznikiem nr 8 do zarządzenia nr 5 Dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych z dnia 10.01.2011 r. przywołano przepisy prawa, które w dacie wprowadzenia tych procedur już nie obowiązywały, tj. przywołane przepisy: rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 14.10.1998 r. w sprawie szczegółowych zasad i wymagań, jakim powinna odpowiadać ochrona wartości pieniężnych przechowywanych i transportowanych przez przedsiębiorców i inne jednostki organizacyjne (Dz.U. nr 129, poz. 858, z 2000 r. nr 17, poz. 221) zostało uchylone z dniem 11.07.2010 r. a rozporządzenie Ministra finansów z dnia 29.06.2006 r. w sprawie gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych oraz trybu postępowania przy przekształcaniu w inną formę organizacyjno – prawną (Dz.U. nr 116, poz. 783, z 2008 r. nr 23, poz. 135 oraz Dz.U. Nr 128, poz. 861 z 5.07.2010 r. straciło moc obowiązującą z dniem 01.01.2011 r.
5. Składniki majątku znajdujące się w Szkole nie są oznakowane numerami inwentarzowymi, tj. nie posiadają oznakowania wskazanego w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10.12.2010 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (Dz.U z 2010 r. z 2010 r. nr 241, poz. 1622). Brak oznakowania składników majątku jednostki może utrudniać lub uniemożliwiać rzetelne przeprowadzenie i rozliczenie inwentaryzacji przeprowadzonej drogą spisu z natury, a także sprawowanie bieżącej kontroli w zakresie gospodarowania mieniem. Ochrona zasobów jednostki jest jednym z celów kontroli zarządczej określonych w art. 68 ust. 2 pkt 4 o finansach publicznych.
6. Przyjęcie pobranej gotówki z banku do kasy i wpłacenie gotówki z kasy do banku ujmowane były w raportach kasowych na podstawie bankowych dowodów wpłaty i wypłaty zamiast na podstawie wystawionych przez kasjera dowodów wpłaty – „KP- kasa przyjmie” i dowodów wypłaty „KW- kasa wypłaci”. Stanowi to naruszenie przepisów pkt VI 2 i 3 – „Procedur gospodarki kasowej” będących załącznikiem nr 8 do zarządzenia Dyrektora ZSS nr 105 z dnia 10 stycznia 2011 r.

7. Koszty w miesiącu grudniu 2012 r. ewidencjonowane były w księgach rachunkowych - kont zespołu 4 w dacie dokonania wydatku zamiast w dacie wpływu faktury do jednostki. Stanowi to naruszenie przepisów art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz zasad funkcjonowania kont zespołu nr 4 określonych w ww. rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.
8. Faktury z odroczonym terminem zapłaty ujmowane były w grudniu 2012 r. na kontach zespołu 4 łącznie z wyciągiem bankowym z pominięciem kont rozrachunkowych (strona Wn kont zespołu 4 / strona ma konta 130, lub konta 132). Stanowi to naruszenie przepisów art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
9. Dokonywanie w grudniu 2012 r. korekt zapisów w księgach rachunkowych bez sporządzenia dowodów korygujących poprzednie zapisy (pierwotne zapisy), w których wskazano by sposób ujęcia korygowanych zapisów w księgach rachunkowych i uzasadnienie dokonanej korekty. Stanowi to naruszenie przepisów art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości.
10. Zapisów na koncie 975 – „Wydatki strukturalne” dokonywano na koniec roku jedną kwotą zamiast ujmować operacje na ww. koncie na bieżąco. Powyższe narusza przepisy art. 24 ust. 3 ustawy o rachunkowości oraz zasady funkcjonowania konta 975 określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5.07.2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2010 r. Nr 128, poz. 861 ze zm. - obecnie Dz.U. z 2013 r. poz. 289 j.t.),
11. W „Zestawienie zysków i strat” sporządzonym na dzień 31.12.2012 r.
  - zaniżono w porównaniu z ewidencją księgową (Zestawienie obrotów i sald) w pozycji B. „Koszty działalności operacyjnej” łącznie o kwotę 77 976,88 zł, w tym:
    - w pozycji B.II. „Zużycie materiałów i energii” w kolumnie „Stan na koniec roku bieżącego” wykazano kwotę 288 767,37 zł, tj. o 56 608,48 zł mniej niż w „Zestawieniu obrotów i sald. Z ww. zestawienia obrotów i sald z pozycji „L.p. 24 konto 401 – „Zużycie materiałów i energii” wynika kwota 345 375,85 zł.
    - w pozycji B.III. „Usługi obce” w kolumnie „Stan na koniec roku bieżącego” wykazano kwotę 1 420 201,42 zł, tj. o 615,00 zł mniej niż w „Zestawieniu obrotów

(10)

- i sald". Z ww. zestawienia obrotów i sald". Z pozycji „L.p. 25 konto 402 – „Usługi obce” wynika kwota 1 420 816,42 zł,
- w pozycji B.IV.- „Podatki i opłaty” w kolumnie „Stan na koniec roku bieżącego” wykazano kwotę 2 184,00 zł, tj. o 19 702,60 zł mniej niż w „Zestawieniu obrotów i sald”. Z ww. zestawienia z pozycji „L.p. 26 konto 403 – „Podatki i opłaty” wynika kwota 21 886,60 zł.
  - w pozycji B.VI „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia dla pracowników” w kolumnie „Stan na koniec roku bieżącego” wykazano kwotę 1 103 697,38 zł, tj. o 1 048,80 zł mniej niż w „Zestawieniu obrotów i sald”. Z ww. zestawienia z pozycji „L.p 228 konto 405 – „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia” wynika kwota 1 104 746,18 zł
- zawyżono w porównaniu z ewidencją księgową (Zestawieniem obrotów i sald) w pozycji D. „Pozostałe przychody operacyjne” i DIII „Inne przychody operacyjne” w kolumnie „Stan na koniec roku bieżącego” o kwotę 19 706,49 zł, tj. w „Rachunku zysków i strat” wykazano kwotę 163 483,12 zł. Z ww. zestawienia obrotów i sald z pozycji „L.p 34 konto 760 – „Pozostałe przychody operacyjne” wynika kwota 143 776,63 zł.

Powyższe wskazuje, że sprawozdanie finansowe w części dotyczącej „Rachunku zysków i strat” zostało sporządzone z naruszenie przepisów art. 4 ust. 1 w związku z art. 24 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

12. Umowa z [redacted] na najem powierzchni dachu pod instalację antenową oraz 8 m2 powierzchni strychu w budynku szkoły, została zawarta w dniu 9.11.1998 r. na okres 10 lat po uprzednim uzyskaniu zgody Dyrektora Wydziału Oświaty. Ww. umowa aneksem zawartym w 2008 r. została przedłużona na okres do 2011 r. O fakcie tym został zawiadomiony Wydział Oświaty. W dniu 15.09.2010 r. aneksem nr 8 ww. umowa została przedłużona na czas określony od 01.01.2011 r. do 31.12.2013 r. O zawarciu ww. aneksu jednostka nie zawiadomiła Wydziału Oświaty.

Na tym sprawozdanie zakończono.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z treścią § 37, ust. 1 zarządzenia nr 873/2012/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 21.12.2012 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania kontroli z upoważnienia Prezydenta Miasta Poznania przez Urząd Miasta Poznania oraz art. 33 ust.6 w związku z art.34 a) ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty

Dyrektorowi kontrolowanej jednostki przysługuje prawo przedstawienia w terminie 7 dni od dnia otrzymania sprawozdania stanowiska wobec zawartych w nim ustaleń ocen.

Kontrolę odnotowano w książce kontroli znajdującej się w jednostce kontrolowanej pod pozycją 42.

Poznań dnia ..... 14.02.2014.

Podpis kontrolera..... *Jolanta Krol*
GŁÓWNY SPECJALISTA
Zdzisława Krol

